Beküldte mosz - 2020, március 19 - 14:07
A TASZ utánajárt, hogy mik a pontos szabályai annak, hogy hogyan és mire kötelezhetik az orvosokat és ápolókat a rendkívüli helyzetben.

Mit jelent az egészségügyi dolgozó kirendelése?

Egészségügyi válsághelyzetben az egészségügyi dolgozót kötelezhetik arra, hogy olyan egészségügyi intézményben vegye fel a munkát, amely a válsághelyzet felszámolásában részt vesz. A kirendelés írásban történik, de sürgős esetben történhet szóban is. A kirendelés vonatkozhat meghatározott személyre vagy az egészségügyi szolgáltatónál meghatározott számú, továbbá meghatározott képzettséggel rendelkező egészségügyi dolgozóra. (Utóbbi esetben érdemes megnézni a kórház válsághelyzeti tervét, mert ebben lehetnek arra vonatkozó információk, hogy milyen munkakörben lévő dolgozókat fog kirendelni.) A kirendelt egészségügyi dolgozó napi munkaideje a napi 12 órát nem haladhatja meg.

A kirendelés "adminisztrációja" úgy zajlik, hogy annak az intézménynek a vezetője, ahol szükség van a plusz dolgozókra, igénylést ad le a megyei kormányhivatalnak. A megyei kormányhivatal fog dönteni arról, hogy szükséges-e a kirendelés, és ha igen, akkor utasítja egy – másik – egészségügyi intézmény vezetőjét, hogy küldje a dolgozókat. Ha olyasvalakinek a kirendelése szükséges, akinek nincs intézményi vezetője (mert pl. háziorvos), akkor maga a megyei kormányhivatal fogja kirendelni.

Bárki kirendelhető, idős, beteg, nyugdíjas, kisgyermeket nevelő egészségügyi dolgozó is? GYES-en / GYED-en vagyok. Lehetséges, hogy be fognak hívni koronavírusos betegeket ápolni?

Nem rendelhető ki a dolgozó, ha:
-terhes
-3 év alatti gyereket nevel,
-16 év alatti gyereket egyedül nevel,
-hozzátartozójának tartós, személyes gondozását végzi,
-legalább 50%-os egészségkárosodása van,
-ha az Országos Mentőszolgálat olyan szervezeti egységénél dolgozik, amely amúgy is a válsághelyzet felszámolását végzi.

A kirendelés időtartama addig tart, amíg a kirendelést kérő egészségügyi intézmény csak a kirendelt dolgozók segítségével tudja ellátni az egészségügyi válsághelyzet miatti többletfeladatait – ennek sem időbeli, sem földrajzi korlátja nincs.

Kötelezhető-e az egészségügyi dolgozó, hogy úgy lásson el fertőzött vagy fertőzésgyanús betegeket, hogy nincs védőfelszerelése?

Nem, elvileg az egészségügyi dolgozó nem kötelezhető arra, hogy védőfelszerelés nélkül lásson el betegeket. A biztonságos munkavégzés feltételeit ugyanis járvány esetén is – sőt, álláspontunk szerint ilyenkor különösen – biztosítani kell a dolgozó számára.

Ha esetleg polgári védelmi kötelezettséget írnak elő – lásd alább – még az is megtagadható, ha az érintett a saját egészségét közvetlen és súlyos veszélynek tenné ki.

Mi a szankció, ha egy orvos, ápoló megtagadja a munka felvételét?

A munkát megtagadó egészségügyi dolgozó első körben munkajogi következményekkel számolhat: fegyelmi felelősségre vonással, végső soron elbocsátással.

Ha esetleg polgári védelmi szolgálat ellátását rendeli el a Kormány, akkor viszont már büntetőjogi szankciók is szóba kerülhetnek. A polgári védelmi kötelezettség megtagadása bűntett, ami 3 akár 3 év szabadságvesztéssel is büntethető. De szerencsére erről még nincs szó.

Kinek kell a megfelelő védőfelszereléseket biztosítania?

Egészségügyi válsághelyzetben könnyen előfordulhat, hogy olyan sok eszközre – pl. gyógyszerekre, műszerekre, védőfelszerelésre – van szükség egyszerre, hogy kifogynak az adott intézmény készletei. Ilyenkor az eszközöket az ún. Állami Egészségügyi Tartalékból kell biztosítani. Ezt tartalékot az ÁEEK kezeli.

Ha tehát a munkáltató kifogy a készletekből, akkor bizony az államon lehet ezek biztosítását számonkérni.

Ha hiány van bármiből, akkor a szükséges anyagok kiadását ezt az egészségügyi szolgáltató vezetőjének vagy ügyeletvezetőjének kell kérelmezni. A kérelem teljesítésére – többszintű hivatali úton keresztül végeredményben – az egészségügyért felelős miniszter ad utasítást. Egyértelmű előírás, hogy az egészségügyi szolgáltató által felhasznált egészségügyi anyagokat folyamatosan pótolni

kell.

Elvileg már a válsághelyzet előtt, a felkészülési időben, gyakorlat keretében fel kell mérni (fel kellett volna mérni), hogy adott típusú válsághelyzetnek milyen anyagi-technikai eszközigénye van. Az ország különböző egészségügyi intézményeiből származó információ az egészségügyért felelős miniszter kezében fut össze, akinek ez alapján nagyságrendileg ismernie kell a válsághelyzet eszközigényét.

Emellett elvileg minden egészségügyi szolgáltatónál készen állnak – mert ezeknek már a felkészülés ideje alatt készen kell állniuk – az egészségügyi válsághelyzet idején hatályba léptethető ún. válsághelyzeti tervek. Ezek több kórház esetében megtalálhatók a kórház honlapján.

Kire vonatkozik az orvosok, egészségügyi dolgozók kiutazási tilalma?

Az egészségügyi törvény alapján egészségügyi dolgozónak minősül
-az orvos,
-a fogorvos,
-a gyógyszerész,
-az egyéb felsőfokú egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy,
-az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, továbbá
-az egészségügyi tevékenységben közreműködő egészségügyi szakképesítéssel nem rendelkező személy.

Kérdés lehet, persze, hogy az is ebbe a körbe tartozónak minősül-e, akinek ugyan van egészségügyi végzettsége, de például soha életében nem dolgozott az egészségügyben. Rájuk a kiutazási tilalom nem vonatkozik. A “dolgozó” megjelölés nem pusztán a végzettséget jelenti, hanem azt is, hogy az érintett ténylegesen egészségügyi tevékenységet is folytat. Az egészségügyi végzettséggel rendelkező akkor minősül egészségügyi dolgozónak, ha a működési nyilvántartásban is szerepel.

(Ha valakinek van egészségügyi végzettsége, de soha nem kérte a nyilvántartásba vételét, mert soha nem dolgozott a szakmájában, akkor igazolnia kell, hogy az eltelt időnek megfelelő mennyiségű továbbképzésben vesz részt, ekkor veszik csak nyilvántartásba.)
Azt viszont fontos tudni, hogy március 16-ától az emberi erőforrások minisztere nyilvántartásba veszi azokat az egészségügyi és szociális képzésben részt vevőket (hallgatókat), akik esetleg bevonhatók majd a válsághelyzet kezelésébe. Így előfordulhat, hogy rájuk is kiterjesztik majd a kiutazási tilalmat.

Nyugdíjas orvos vagyok. Lehetséges, hogy be fognak hívni koronavírusos betegeket ápolni?

A rövid válasz: a nyugdíjasokat nem fogják behívni.

A március 16-i hírek szerint a 65 év feletti egészségügyi dolgozókat igyekeznek megvédeni a fertőzés kockázatától. Az emberi erőforrások minisztere utasítást adott ki az egészségügyi intézmények vezetőinek, hogy úgy szervezzék a betegellátást, hogy 65 év feletti dolgozó ne találkozzon közvetlenül beteggel, és a kollégákkal is csak telefonon vagy hasonló eszközön kommunikáljon. (Ezt nyilván muszáj párhuzamba állítani azzal az utasítással, hogy március 16-tól csak a tervezett ellátások közül csak azokat hajtják végre, amelyeknek az elmaradása életveszélyt vagy tartós egészségkárosodást okozna. Hiszen ha a 65 év feletti dolgozók nem találkozhatnak beteggel, akkor lényegesen csökken az egészségügy kapacitása.)

Háziorvosok esetében a miniszter nem tiltotta meg kifejezetten a betegellátást, de arra kérte a praxisközösségeket, hogy oldják meg egymás között, hogy a 65+-os kollégáknak ne kelljen beteggel találkozniuk.

Ha a jelenlegi helyzet még súlyosabb lesz, és a Kormány ideiglenes polgári védelmi szolgálat ellátását írja elő, a nyugdíjasok még akkor sem hívhatók be a betegellátáshoz, mert ezt a jogszabályok kifejezetten tiltják.

Lehetséges, hogy még szigorúbb rendben kötelezik a betegek ellátására az egészségügyi dolgozókat? Mi jöhet még, ha súlyosabb lesz a helyzet?

A rövid válasz: igen, lehet még szigorúbb az egészségügyi dolgozók bevonása a veszély elhárításába. Ez úgy lehetséges, ha ideiglenes polgári védelmi szolgálatra kötelezik őket.

A polgári védelmi szolgálat azt jelenti, hogy **részt kell venni az emberi élet és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelmében.** A polgári védelmi kötelezettség egy alapkötelezettség, amely minden lakost terhel, aki 18 év feletti, de még nyugdíjkorhatár alatti. A katasztrófavédelemről szóló törvény alapján veszélyhelyzetben a Kormány rendkívüli szabályokat vezethet be és rendkívüli intézkedéseket tehet, amik akár egészen extrémek – és a jogállami keretek között nyilván szokatlanok – is lehetnek. Ezek közé tartozik az, hogy a Kormány ún. “ideiglenes polgári védelmi szolgálat” ellátását írhatja elő.

Vannak olyan foglalkozások, ahol a polgári védelemben való részvétel azt jelenti, hogy az illető az amúgy is szokásos

tevékenységét, foglalkozását gyakorolja. Ebbe a körbe tartozik az orvos, az egészségügyi szakdolgozó, továbbá a mentőszolgálat és a betegszállító szervezet dolgozója. Polgári védelmi feladat a mentés, az elsősegélynyújtás, a mentesítés és a fertőtlenítés, és az ezekkel összefüggő ideiglenes helyreállítás, továbbá a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedések. Idetartozik az is, hogy az egészségügyi ellátás kiesésekor – pl. ha valahol nincs elég orvos, ápoló – az emberi életben, egészségben esett kár megelőzése céljából az ellátásról gondoskodni kell. Ezekre a feladatokra nyilván elsősorban egészségügyi szakembereket fognak igénybe venni, hiszen ők értenek hozzá. **Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat legfeljebb 15 napig tarthat,** de többször is elrendelhető.

Bizonyos személyek a törvény alapján mentesülnek a polgári védelmi kötelezettség alól. Itt most azokat az eseteket emeljük ki, amelyek tipikusan előfordulhatnak az egészségügyi dolgozók között. Mentesül az, aki
-elérte a nyugdíjkorhatárt,
-terhes,
-6 évesnél fiatalabb gyermeket nevelő anya,
-14 évesnél fiatalabb gyermekét egyedül neveli,
-3 vagy ennél több 14 év alatti gyermeket nevel,
-állandó ápolásra szoruló egyenesági rokont vagy házastársat közös háztartásban egyedül lát el.

Ezen kívül kivételesen mentesítést lehet kérni a kötelezettség alól, ha valakinek az egyéni helyzete, családi vagy munkahelyi kötelezettségei olyanok, hogy a polgári védelmi kötelezettséget csak aránytalanul nagy személyes áldozat révén tudná teljesíteni.

A polgári védelmi szolgálat konkrétan azt jelenti, hogy az előírtak szerinti helyen meg kell jelenni és az előírt feladatot el kell látni. Vagyis egészségügyi dolgozók esetében – valószínűleg – a betegeket kell gyógyítani, ápolni, szállítani. Az, hogy valakit konkrétan hova osztanak be polgári védelmi szolgálatra, változó lehet. Akár a lakóhelyétől távol is be lehet osztani, de logikusan végiggondolva a jelen helyzetet, az a valószínűbb, hogy ha egyáltalán sor kerül ilyenre, akkor a lakóhelyen kell majd szolgálatot teljesíteni.

A polgári védelmi szolgálat csak kivételesen tagadható meg: akkor, ha valaki a kötelezettség teljesítésével önmaga vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét közvetlen és súlyos veszélynek tenné ki.

Álláspontunk szerint közvetlen és súlyos lehet a veszély az egészségre, ha a betegellátáshoz nem biztosítanak az egészségügyi dolgozók számára megfelelő védőfelszerelést. A törvény ugyanis azt is előírja, hogy a polgári védelmi beosztott személy **jogosult a norma szerinti ruházattal és felszereléssel való ellátásra, továbbá a feladatának ellátásához szükséges védőfelszereléssel, munkaeszközökkel történő ellátásra.**

Forrás: medicalonline.hu

Like

- up
  49%
- down
  51%

- A hozzászóláshoz be kell jelentkezni
- Print
- 3911 olvasás